

Üstad kendisi evlenmediği halde, evliliği teşvik etmiş midir?

Evlenmek, insanlık için fitri ve umumi bir yoldur. Bunun aksini savunup bütün insanları bekar kalmaya davet etmek hem fitrata hem de İslam'a zıt bir yaklaşım olur. Onun için bu hususta asıl ve doğru olan ve herkesin gidebileceği yol, evlenip aile kurmaktır. Ama bu genel kural bazı hususi durumlarda ve bazı hususi şahıslarda geçerli olmayabilir. Bu yüzden evlenmeye teşvik eden hadisler genel durum için, evlenmemeyi teşvik eden hadisler ise özel şahıs ve durumlar içindir.

Mesela, bu hadis hususi bir şekilde evlenmeyip iman hizmetinde bulunmaya teşvik ve işaret eder:

Deylemî'den (ra) mervi bir hadis şöyledir:

.... Yani: **"Allah bir kulunu severse o kulu, Zât-ı Uluhiyetine (dinine) hizmet için seçer, (dünyevî iştihalardan) imsak ettirir. O kulu, kadın ve evlad ile meşgul ettirmez."**

Bu durum, bilhassa hicretin 200. senesinden sonra içindir. Çünkü, "200 senesinden sonra en hayırlınız, zevce ve veledi olmamakla yükü hafif olanınızdır."

Bu hadis genel olan evlenme kaidesini bazı şahıslarda takyit ve tahsis etmiş oluyor, ama bazı özel şahıslar ve özel durumlar içindir, genelleme yoktur.

Üstad Hazretlerinin çileli ve sürgünde geçen hayatı düşünüldüğünde, neden evlenmeyi terk ettiğini anlamak mümkündür. Lakin bu Üstad Hazretlerinin hayatına mahsus bir durum olduğu için, şartlar örtüşmediği halde, "*ben de Üstad Hazretleri gibi evlenmeyeceğim*" demek, hatalı ve yanlış bir tutum olur. **Asıl ve sünnet olan evlenmektir.** Bu sünnete bazı şartlardan dolayı riayet edemeyenlerin durumu özel bir durumdur, genele teşmil edilemez.

Üstad Hazretleri bu konu hakkında en geniş cevabı şu şekilde vermiştir:

"Başka hariç memlekette mühim yerlerde ceridelerle sorulan 'Neden sünnet-i seniyyeye muhalif olarak mücerret kaldın?' sualine bir cevaptır."

"Evvelâ: Mektubunuzu gayet hasta olan Üstadımıza okuduk. Üstadımız ise; 'Ben şiddetli hasta olmasa idim, bu çok kıymettar ve müdakkik ve mübarek kardeşlerime tafsilâtlı bir cevap yazacaktım. Fakat bu şiddetli vaziyetim müsaade etmediğinden gayet kısa, birkaç noktayı o mübarek ve samimî kardeşlerime ve hizmet-i Kur'âniyede arkadaşlarıma yazarsınız.' dedi."

"Birincisi: Kırk seneden beri gayet dehşetli bir zındıka hücumu karşısında, herşeyini feda edecek hakikî fedakârlar lâzım geldiği bir zamanda, Kur'ân-ı Hakîmin hakikatına, değil dünya saadetimi belki lüzum olsa âhîret saadetimi dahi feda etmeye karar verdim. Değil bir sünnet olan muvakkat dünya zevcelerini almak, belki bu dünyada on huri de bana verilse idi, bırakmaya mecburdum ki; ihlâs-ı hakikî ile hakikat-ı Kur'âniyeye hizmet edebileyim. Çünkü, bu dehşetli dinsizlik komiteleri, öyle dehşetli hücumları ve desiseleri yapıyorlardı ki, bunlara karşı gelmek için âzamî fedakârlık yapmak ve harekât-ı dîniyesini rızâ-i İlâhîden başka hiç bir şeye âlet yapmamak lâzım geliyordu."

"Bîçare bir kısım âlimler ve ehl-i takvâ insanlar, çoluk-çocuğunun maîşet derdi için bid'alara fetva verdiler veya taraftar göründüler. Hususan din derslerini kaldırıp Ezan-ı Muhammedîyi kaldırmak gibi dehşetli hücumlara karşı, âzamî fedakârlık ve âzamî sebat ve metanet ve herşeyden istiğna etmek lüzumu karşısında ben bir sünnet-i seniyye olan evlenmek âdetini terk ettim ki, tâ çok haramlara girmeyeyim. Ve çok vacipleri ve farzları yapabileyim. Bir sünnet yüzünden yüz günaha girilmez. Çünkü o kırk sene zarfında birtek sünneti yerine getiren bâzı hocalar on kebaire ve haramlara girmeye, bir kısım sünnet ve farzları bırakmaya kendilerini mecbur bildiler."

"Sâniyen: Âyet-i kerîmede (...) ve hadîs-i şerifteki (...) gibi emirler emr-i daimî ve vücûbî değildirler. Belki istihbabî ve sünnet emirleridir. Hem şartlara bağlıdır. Hem de herkes için her vakit değildir."

"Hem de, (...) 'Ruhbaniyet İslâmiyette yoktur.' mânası, ruhbanîler gibi tecerrüt merduttur, hakikatsızdır, haramdır demek değildir. Belki, (...) hadîsinin sırrı ile hayat-ı içtimaiyeye hizmet etmek için, içtimâî bir âdet-i İslâmiyeye terviçtir. Yoksa selef-i sâlihînden binlerle ehl-i hakikat inzivaya, mağaralara muvakkaten girmişler. Dünyanın fâni müzeyyenatından istiğna ve tecerrüt etmişler, tâ ki, hayat-ı ebediyelerine tam hizmet etsinler."

"Mâdem şahsî ve hususî kemalât-ı bâkiyesi için dünyayı terk edenler, selef-i sâlihînden çok var. Elbette hususî değil, küllî ve

---

umumî olarak çok bîçarelerin saadet-i bâkiyeleri için ve dalâlete düşmemeleri ve îmânlarını takviye edip kurtarmaları için ve hakikat-ı Kur'âniye ve îmâniyeye tam hizmet etmek ve hariçten gelen, dahilde çıkan dinsizlere karşı dayanmak için, zail ve fânî dünyasını terk etmek, elbette sünnet-i seniyyeye muhalefet değil; belki hakikat-ı sünnete mutabakattır. Ve Sıddîk-ı Ekber'in: '*Cehennemde vücudum büyüsün, tâ ehl-i îmâna yer bulunmasın.*' diye fedakârlıkta âzamî sadakatın bir zerresini kazanmak fikriyle, bîçare Said bütün ömründe tecerrüdü, istiğnayı ihtiyar etmiş."

"*Salisen: Risale-i Nur'un Talebelerine: 'Başkaları evleniyorlar, siz tezevvüçten vaz geçiniz.*' denilmemiş, denilmez. Fakat talebeler birkaç tabakadır. Bir tabakanın hakikî ihlâsı kaybetmemek ve hakikî fedakârlık ve âzamî bir sadakat taşımak için, dünya ihtiyaçlarına mümkün olduğu kadar, ömrünün muvakkat bir kısmında bağlanmaması bu zamanda lâzım geliyor."

"Eğer hizmet-i Kur'âniye ve îmâniyede yardımcı bir hanım bulsa alır. Hizmetine zarar vermez. Lillâhilhamd bu neviden çok Nur Talebeleri var, zevceleri onlardan geri kalmıyorlar. Belki, kadınlardaki şefkatten gelen ücretsiz fitrî kahramanlık ve hakikî ihlâs cihetiyle zevcinden daha ileri gidebilir. Nur Talebelerinin yetişmiş kısımlarından ekserisi evlenmişler, bu sünneti yerine getirmişlerdir. Risale-i Nur onlara der ki: Haneniz bir küçük Medrese-i Nuriye, bir mekteb-i irfan olsun ki, bu sünnet tam yerine gelsin. Sünnet-i seniyyenin meyvesi olan çocuklar âhirete size şefaathçi olsunlar. Dünyada da îmân dersini alıp size hakikî evlât olsunlar. Yoksa bu otuz senede kısmen olduğu gibi o çocuklara yalnız terbiye-i medeniye verilse, bir cihette o çocuklar dünyada faydasız ve âhirette dâvacı olarak '*Ne için imanımı kurtarmadınız?*' diyeceklerinden peder ve vâlidelerini mahzun etmek, sünnet-i seniyyenin hikmetine münâfi olur."⁽¹⁾

(1) bk. **Hanımlar Rehberi:** Başka hariç memlekette mühim yerlerde ceridelerle sorulan "**Neden sünnet-i seniyyeye muhalif olarak mücerret kaldın?**" sualine bir cevaptır.